

Поради това в късната лирика на Яворов се осмисля, манифестира, а на практика сентенциозно се резюмират семантичните процеси, протичането на пространствени релации, пораждаването на перцептивното пространство в по- и в най-ранните текстове, останали твърде назад в творческия път.

Тук навярно бихме намерили обяснение на изключително дълбокия афинитет на Яворов към модела *затворено пространство*. Освен като символ на ненадломимата субективност, образът *заклучена тъмница* („Песента на човека“) е и неявна автореминисценция. Конкретният тъмничен затвор („В тъмницата“), както и героят-затворник, тънеш в *тъмнична пустота*, чието *съзнание болно* го носи на крилете си в мечтаната *оттатъшност/отвъдност* и въобще така продуктивната за младия лирик контрастна разполовеност на Аза – между *тук* и *там*, между въображаемо, динамично битие и ограничаващ, скованащ бит, между високо („мечтата пак отскубне се – лети“) и ниско („таз килия-ад“), т.е. между необозримия вселенски простор и пределно заземената точка – всъщност е усилено символизирана по-нататък у Яворов („Нощ“, „Аз сам не съм“, „Надолу, все надолу...“, „Песента на човека“).

Ранният лирически наратив „В тъмницата“ до голяма степен може да се възприеме като *протообраз* на поемата „Нощ“. Бързае обаче да уточним, че в поемата „Нощ“ моделът *затворено пространство* по-скоро е сведен до композиционна рамка, където отново *стаята* – символична метонимия на душевния ад – се явява начална точка както на духовното възмогване и полет, така и на крайния предел – на приземяването, принизяването, пропадането в бездната. (У Яворов, независимо към коя година от творческия му път се насочваме, априорно *полетът, издигането над ограничаващите реалности* съдържа в себе си падението, пропадането. Дори в „Арменци“ се забелязва подобна амбивалентност, макар и изразена чрез *полета, разнасянето на песента по света*. И